

POLSKO-NIEMIECKI INSTYTUT BADAWCZY W COLLEGIUM POLONICUM W SŁUBICACH

Projekty badawcze

W roku 2017 w Instytucie kontynuowane były prace nad 11 projektami badawczymi, których pracownicy Instytutu byli kierownikami lub wykonawcami.

Na realizację projektów pracownicy uzyskali w roku 2017 granty na sumę opiewającą na: 92.408 PLN, przypisane i rozliczane w UAM i 40.884 EUR, przypisane i rozliczane w EUV. Wsparcia finansowego w postaci grantów na realizację projektów badawczych udzieliły następujące instytucje: (1) Euroregion Pro Europa Viadrina, KPF 054/16 oraz KPF 059/17, (2) NCN – 2016/23/B/NZ8/00635, (3) NCN – UMO-2015/19/B/HS4/00092, (4) UMO-2013/11/DHS2/04546, (5) ELP 04252016, (6) ELP 28072017, (7) Die Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien, Förderkreis Europa-Universität Viadrina.

Na realizację projektów pracownicy uzyskali w 2017 roku również inne granty i stypendia w łącznej kwocie 78.785 EUR, które nie są rozliczane ani przez UAM, ani EUV, a wsparcia finansowego w tym zakresie udzieliły następujące instytucje: Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie oraz Uniwersytet w Walencji.

Wśród wielu osiągnięć naukowo-badawczych pracowników Instytutu na szczególną uwagę zasługuje odkrycie depozytu elementów dekoracyjnych mundurów z XVIII w., którego dokonano w trakcie tegorocznych badań pola bitwy pod Kunowicami (12.08.1759 r.) w ramach kierowanego przez prof. UAM dr. hab. Grzegorza Podrucznego od 2009 roku projektu badawczego poświęconego kunowickiej bitwie.

Konferencje

W 2017 roku Instytut (współ)organizował 4 międzynarodowe konferencje naukowe:

- 1) IV Kongres Polonoznawczy „Płynne granice” w dniach 23-26 marca (współorganizatorzy: Niemiecki Instytut Kultury Polskiej w Darmstadt, Centrum Interdyscyplinarnych Studiów o Polsce oraz Viadrina Center B/ORDERS IN MOTION Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą). Szczególnym wydarzeniem podczas kongresu był prezentacja spektaklu teatralnego pt. *Pfannkuchen, Schweine, Heiligenscheine* grupy teatralnej „Teatr Studio am Salzufer” (Berlin) w reżyserii Janiny Szarek. Spektakl powstał na podstawie tekstów literackich Brygidy Helbig (prof. UAM dr hab. Brigitta Helbig-Mischewski). W ramach kongresu Instytut był ponadto współorganizatorem Akademii Odrzańskiej oraz wystawy pt. *W krainie migrantów*.
- 2) Protestantyzm w dialogu polsko-niemieckim. Aspekty pogranicza w dniach 05-06 kwietnia (współorganizatorzy: Europejskie Centrum Ekumeniczne we Frankfurcie nad Odrą, Parafia Ewangelicko-Augsburska w Gorzowie Wlkp.).
- 3) 12. Ogólnoniemiecka Konferencja Ramienicowa w dniach 15-18 czerwca (współorganizatorzy: Uniwersytet w Rostoku, Niemiecki Związek Ochrony

Przyrody, Krajowy Urząd Środowiska, Zdrowia i Ochrony Konsumentów Brandenburgii).

- 4) Posłannictwo książek. Życie i dzieło Karla Dedeciusa. Konferencja upamiętniająca prof. dr. h.c. mult. Karla Dedeciusa w dniach 16-18 listopada (współorganizatorzy: Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Uniwersytet Łódzki).

Wykłady gościnne i spotkania autorskie

W roku 2017 odbyło się łącznie 8 wykładów gościnnych:

- 1) prof. Michael Fleischer (Uniwersytet Wrocławski), *Style życia w komunikacji (porównanie międzykulturowe)*;
- 2) dr Marcin Krzymuski (PNIB): *Ramy prawne współpracy transgranicznej podmiotów publicznych*;
- 3) dr Michał Paziewski (Uniwersytet Szczeciński): *„Odniemczanie” i „repolonizacja” powojennego Szczecina*;
- 4) prof. Brygitta Helbig-Mischewski i dr Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz (PNIB): *Literatura migracyjna w procesie. Młoda proza (nie tylko) polskiego pochodzenia w Niemczech i w Europie*;
- 5) dr Inez Okulska (PNIB): *Internet Rzeczy – kierunki aplikacji i perspektywy rozwoju w Polsce i Niemczech – wykład w języku niemieckim*;
- 6) prof. Gudrun Schulz (Hochschule Vechta): *Bertolt Brecht – życie, twórczość i miłość w „trudnych czasach” – wykład w języku niemieckim*;
- 7) dr Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz (PNIB): *Polski dyskurs postkolonialny i postzależnościowy a Niemcy. Prezentacja wyników badań w ramach grantu NCN*;
- 8) dr Kerstin Hinrichsen (EUV): *O wymyślaniu Ziemi Lubuskiej. Konstruowanie i osvajanie regionu w zachodniej Polsce 1945-75*.

Ponadto Instytut był (współ)organizatorem 2 spotkań autorskich: z Brygidą Helbig (Berlin) i Uwe Rada (Berlin).

Publikacje, referaty i wykłady pracowników Instytutu

W roku 2017 efektem działalności Instytutu były 33 publikacje naukowe, w tym: 1 monografia, 4 tomy zbiorowe, 15 rozdziałów w monografiach/tomach zbiorowych, 5 artykułów w czasopiśmie i 8 innych publikacji. Pracownicy Instytutu wygłosili 56 referatów, wykładów i odczytów na konferencjach, kongresach, w ośrodkach i instytucjach nauki i kultury w kraju i za granicą (m.in. Niemcy, Stany Zjednoczone, Austria, Hiszpania, Ukraina, Czechy).

Dalsze informacje dotyczące działalności Instytutu

Intensyfikowana jest działalność utworzonego pod koniec roku 2016 Polsko-Niemieckiego Centrum Mediacji, które powstało i funkcjonuje pod auspicjami PNIB.

W ramach porozumienia partnerskiego pomiędzy Zespołem Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach a Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pracownicy PNIB objęli patronatem uczniów słubickiego liceum.

Zawarte zostało porozumienie o współpracy między Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (PNiB) a Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. C. Norwida w Zielonej Górze w ramach Konkursu „Lubuski Wawrzyn Naukowy”. W ramach Konkursu przyznawana jest Nagroda Rektora UAM, która przyczynia się do wspierania życia literackiego, kulturalnego i popularnonaukowego na pograniczu. W przygotowania do Konkursu zaangażowani są pracownicy PNiB, biorąc udział m.in. w pracach Kapituły Konkursowej.

Sprawozdanie sporządziła:

Prof. UAM dr hab. Beata Mikołajczyk

Dyrektor Instytutu